

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego

**w Zespole Szkolno-Przedszkolnym
w Kochcicach
w roku szkolnym 2020/2021**

Opracowała:

mgr Małgorzata Derkowska - doradca zawodowy

PODSTAWA PRAWNA

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w przedszkolach, szkołach i placówkach regulują m. in:

- Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (art.47 ust.1 pkt 4)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie doradztwa zawodowego z dnia 12 lutego 2019 r.

I WSTĘP I ZAŁOŻENIA

Zmiany na rynku pracy, pojawienie się nowych zawodów wymaga od dzisiejszych absolwentów szkół umiejętnego planowania własnej kariery zawodowej, dużej mobilności i umiejętności aktywnego poszukiwania pracy. Misją Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego (WSDZ) jest przygotowanie uczniów do samodzielnego podejmowania decyzji dotyczących wyboru ścieżki edukacyjnej i kształtowania własnej kariery zawodowej w oparciu o możliwości, wiedzę i warunki. Doradztwo zawodowe powinno być kształtowane w duchu postawy uczenia się przez całe życie i być wspierane przez rodziców i nauczycieli wszystkich przedmiotów.

II CELE OGÓLNE:

Celem doradztwa zawodowego w Szkole Podstawowej w Kochcicach jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania ścieżki swojej kariery i trafnego podejmowania decyzji dotyczących wyboru kierunku dalszej nauki oraz inspirowanie do tworzenia długofalowych planów życiowych przy wsparciu doradcy zawodowego

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest :

- wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy
- rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji
- stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest :

- poznawanie własnych zasobów
- zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy
- kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji
- stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji .

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest:

- przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów
- informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.
- określenie własnych predyspozycji, cech osobowości, temperamentu, zainteresowań, talentów, mocnych stron i umiejętności.;
- kształtowanie aktywnej postawy życiowej
- analiza informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy;
- poszerzanie własnych: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
- wzmacnianie myślenia o karierze zawodowej w perspektywie procesu podejmowania decyzji
- kształtowanie gotowości do wejścia na rynek pracy;
- rozwijanie umiejętności uczenia się przez całe życie.
- uświadomienie rodzicom, jak wielkie znaczenie odgrywają w procesie przygotowania dziecka do wyboru jego przyszłej ścieżki edukacyjno - zawodowej.

Doradztwo zawodowe w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kochcicach w ciągu roku szkolnego realizowane jest w następujący sposób:

- **w przedszkolu** - prowadzenie preorientacji zawodowej przez wychowawców na zajęciach edukacyjnych prowadzonych zgodnie z przyjętymi programami wychowania przedszkolnego. Preorientacja zawodową ma na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

- **w klasach I–VI szkoły podstawowej** prowadzenie preorientacji zawodowej przez wychowawców i nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących; na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego. Orientacja zawodowa ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

- **w klasach VII i VIII szkoły podstawowej** prowadzenie doradztwa zawodowego przez nauczyciela doradcę zawodowego na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z doradztwa zawodowego. Działania w zakresie doradztwa zawodowego mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

Za realizację WSDZ odpowiada:

- dyrektor szkoły,
- doradca zawodowy,
- pedagog,
- informatyk,
- bibliotekarz,
- nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy

- inne osoby wspomagające działania doradcze.

Wspólne planowanie działań systemowych przez specjalistów i nauczycieli pozwoli podzielić się poszczególnymi zadaniami adekwatnie do posiadanej przez nich wiedzy, doświadczeń, kompetencji w obszarze wychowania, przedsiębiorczości, doradztwa i orientacji zawodowej.

III TREŚCI PROGRAMOWE WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI

1. *Poznawanie własnych zasobów*, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia. Udział uczniów w kołach zainteresowań (muzyczne, taneczne, sportowe, przyrodniczo -matematyczne, w zajęciach rozwijających kreatywność i logiczne myślenie oraz sprawność manualną, zajęcia techniczne), sportowych, oraz olimpiadach przedmiotowych.

2. *Świat zawodów i rynek pracy*, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim. Udział uczniów w wycieczkach zawodoznawczych, spotkaniach z przedstawicielami różnych zawodów w szkole i zakładach pracy.

3. *Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie*, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie. Zapoznanie uczniów z ofertą edukacyjną szkół ponadpodstawowych. Udział w drzwiach otwartych i targach edukacyjnych.

4. *Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjnozawodowej* m.in.: planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego, korzystanie z całozyciowego poradnictwa kariery. Zapoznanie uczniów z różnymi zawodami i ścieżkami edukacyjnymi oraz potrzebach współczesnego rynku pracy.

IV PROPONOWANE METODY I FORMY PRACY:

- pogadanki
- warsztaty
- dyskusja problemowa
- testy, kwestionariusze,
- mini-wykład,
- spotkania z przedstawicielami zawodów,
- wycieczki do firm,
- autodiagnoza preferencji edukacyjnych i zawodowych,
- indywidualna praca z uczniami potrzebującymi wsparcia w dokonaniu wyboru dalszego kształcenia, „Karta Indywidualnej Porady Ucznia”

- udział w dniach otwartych szkół

VI POMOCE DYDAKTYCZNE

- materiały biurowe
- tablica, tablica multimedialna
- testy, kwestionariusze,
- sprzęt multimedialny
- dostęp do Internetu
- informatory, katalogi, broszury, ulotki
- statystyki

VII TEMATY ZAJĘĆ LEKCYJNYCH:

- **w klasie VII realizowane przez doradcę zawodowego w I semestrze roku szkolnego 2020/2021:**

1. W czym może mi pomóc doradca zawodowy
2. Wszyscy jesteśmy zdolni!
3. Zdolności i umiejętności które wpłyną na mają przyszłość
4. Czym się interesuję?
5. Osobowość zawodowa
6. Moje portfolio
7. Co gwarantuje mi szkoła? Kwalifikacje i kompetencje
8. Czy stan zdrowia wpływa na wybór zawodu
9. Jakie wartości są dla mnie ważne
10. Poznajemy grupy zawodowe
11. Rynek pracy
12. Praca w życiu człowieka
13. Kariera zawodowa a wolontariat
14. Sztuka autoprezentacji a sukces zawodowy
15. System szkolnictwa w Polsce
16. Wybieram szkołę, zawód

- **w klasie VIII realizowane przez doradcę zawodowego w II semestrze roku szkolnego 2020/2021**

1. Predyspozycje zawodowe
2. Kwalifikacje i kompetencje gwarantowane przez szkołę.
3. Zdrowie a wybór właściwego zawodu
4. Mam wiedzę o sobie, potrafię ją wykorzystać
5. Współczesny rynek pracy
6. Spotkanie z przedstawicielami wybranych zawodów
7. Oczekiwania pracodawców wobec pracowników
8. Jak zdobyć doświadczenie zawodowe
9. Moje miejsce wśród ofert szkół ponadpodstawowych
10. Zasady rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.
11. Jaką wybrać szkołę?

12. Perspektywy uczenia się przez całe życie.
13. Doradztwo zawodowe w życiu człowieka. Kto może mi pomóc w wyborze szkoły i zawodu?
14. Kim chcę zostać w przyszłości?

Weryfikacja efektów zajęć:

Działania związane z doradztwem zawodowym będą wspierać uczniów w wyborach zawodu i kierunku kształcenia, dlatego zamiast tradycyjnego oceniania podczas zajęć będą odwołania do autorefleksji i samooceny uczestników. Sprzyja to budowaniu większej otwartości uczniów, ich aktywności i zaangażowania, udziału w dyskusjach i wyrażania własnych opinii, skłania do refleksji. W programie zakłada się weryfikację efektów zajęć zastępującą tradycyjne ocenianie. Pozyskiwanie informacji o efektach prowadzonych zajęć nastąpi między innymi poprzez:

- pytania zadawane uczniom na zakończenie zajęć, które służyć mają m.in. wyciągnięciu wniosków, w jaki sposób mogą wykorzystać zdobytą wiedzę i umiejętności, zachęceniu ich do refleksji;
- analizę zgromadzonej dokumentacji w osobistym portfolio ucznia zawierającą wymierne efekty zajęć;
- analizę indywidualnego planu działania (indywidualnego planu kariery) wypracowanego przez ucznia.

VIII ZADANIA I SPOSOBY REALIZACJI WSDZ

Temat działania	Osoby odpowiedzialne
Opracowanie Wewnętrzny Systemu Doradztwa Zawodowego	Doradca zawodowy
Opracowanie „Karty Indywidualnej Porady Ucznia”, udzielanie indywidualnych porad uczniom, rodzicom Dot. pomocy w wyborze dalszej drogi kształcenia ich dzieci	doradca zawodowy
Stworzenie miejsca informacji zawodowej i stała jego aktualizacja: gazetka tematyczna oraz informacje na stronie internetowej szkoły	Doradca zawodowy, informatyk
Wspieranie wychowawców w orientacji zawodowej uczniów.	Doradca zawodowy, pedagog
Diagnoza zainteresowań i predyspozycji osobowościowych wśród uczniów	Doradca zawodowy, wychowawcy klas
Kącik literatury o tematyce zawodoznawczej, uzupełnianie zasobów biblioteki szkolnej	bibliotekarz
Organizowanie w szkole akcji i konkursów wspierających rozwijanie zdolności i uzdolnień oraz możliwość prezentowania umiejętności i talentów.	doradca

Przeprowadzenie pogadarek zawodoznawczych w klasach, zajęcia realizowane w oparciu o scenariusze dla poszczególnych bloków tematycznych,	Nauczyciele przedmiotowi
Zajęcia związane z planowaniem przyszłości w ramach lekcji wychowawczych. Warsztaty dotyczące planowania kariery,	Nauczyciele przedmiotowi, doradca zawodowy
Przygotowanie spotkania uczniów kl. VIII z Pracownikiem PUP- rynek pracy w powiecie i okolicy.	Doradca zawodowy
Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów	Nauczyciele przedmiotowi, doradca zawodowy
Spotkanie z rodzicami i uczniami klas ósmych, informacja o przebiegu rekrutacji do szkół ponadpodstawowych	Wychowawcy, doradca zawodowy, pedagog

VIII PRZEWIDYWANE EFEKTY

Uczeń:

- potrafi wskazać swoje mocne i słabe strony oraz wskazać swoje predyspozycje i umiejętności
- jest świadomy znaczenia pracy w życiu człowieka
- rozumie potrzebę kształcenia się przez całe życie;
- określa aspiracje i potrzeby związane z własnym rozwojem i możliwe sposoby ich realizacji.
- Potrafi wyszukać i analizować informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody;
- Potrafi wskazać drogę do zdobycia wybranego zawodu;
- Potrafi konfrontować własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy oraz oczekiwaniami pracodawców.
- zna strukturę systemu edukacji;
- analizuje oferty szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego pod kątem możliwości dalszego kształcenia;
- określa marzenia, cele i plany edukacyjno-zawodowe na bazie własnych zasobów;

Rodzice:

- znają ofertę edukacyjną szkolnictwa ponadpodstawowego.
- wiedzą w jaki sposób wspierać dzieci w wyborze przyszłej ścieżki edukacyjnozawodowej.
- wiedzą jak się zaangażować i przygotować do pełnienia roli „doradców”.
- wiedzą gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych.
- są zaangażowani w pracę doradczą szkoły np. prezentują swoje zawody czy zakłady pracy.

Nauczyciele

- zauważają potrzeby i zasoby uczniów
- Realizują tematy orientacji zawodowej na swoim przedmiocie.
- wspierają rodziców i uczniów w procesie wyboru przez dziecko przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej.
- realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi
- znają ofertę szkół ponadpodstawowych i zasady rekrutacji
- rozwijają i wspierają talenty i zainteresowania uczniów.
- włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole

IX WSPÓŁPRACA :

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lublińcu,
- Powiatowy Urząd Pracy w Lublińcu,
- Szkoły ponadpodstawowe
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lublińcu
- Mobilne Centrum Informacji Zawodowej w Częstochowie,
- przedsiębiorcy i pracodawcy

X EWALUACJA

Do ewaluacji programu wykorzystane zostaną ankiety skierowane do uczniów oraz przeprowadzany będzie wywiad jako – metoda badawcza dzięki której na podstawie informacji zwrotnych od uczniów określona zostanie przydatność zajęć w podjęciu decyzji o wyborze szkoły oraz sposobie myślenia o własnej ścieżce edukacyjno - zawodowej.

Celem ewaluacji programu jest systematyczne dostosowywanie do potrzeb i możliwości uczniów, potrzeb szkoły i lokalnego rynku pracy.